

32^e zondag door het jaar 6-7 november 2021

— decanaat Poperinge

Als aperitief: Brood voor morgenvroeg – Bart Peeters

<https://www.youtube.com/watch?v=7Joxy4OvvAo>

Soms als ik naar huis rij in het midden van de nacht
kom ik langs een broodmachine en rem op volle kracht.
Ik wil een ramp voorkomen
want er is al stress genoeg.
Oh wonder der techniek
Ik koop een brood
brood voor morgenvroeg

Dan hoor ik in het nachtnieuws
op de autoradio
kurkdroog zeggen met de wereld gaat het maar zozo
en er ligt een oceaan van woelig water voor de boeg.
Dan denk ik maar gelukkig
heb ik brood
brood voor morgenvroeg

Waarom de waanzin het verstand versloeg
Ik heb geen idee maar wel een brood voor morgen
Het is spijtig maar planeten redden kan ik niet zo goed
Ik moet eens aan Bono vragen hoe je zoiets doet
en waarom de waanzin het gezond verstand versloeg
Maar das een zorg voor later
We hebben brood
brood voor morgenvroeg

Waarom de waanzin het verstand versloeg
Ik heb geen idee maar wel een brood voor morgen
Waarom de waanzin het verstand versloeg
Ik heb geen idee maar wel een brood
Brood voor morgenvroeg

Stel de planeet verpulverd
Tot een zielig hoopje gruis
Dan zeg ik dat is spijtig
Maar ik heb wel een brood in huis
En stel dat ik zou weten wat de schadeclaim bedroeg
Dan zeg ik dat kan zijn
Maar we hebben brood
Brood voor morgenvroeg

Waarom de waanzin het verstand versloeg
Ik heb geen idee maar wel een brood voor morgen
Waarom de waanzin het verstand versloeg
Ik heb geen idee maar wel een brood
Brood voor morgenvroeg

Openingslied: Voor kleine mensen (ZJ 207)

<https://www.youtube.com/watch?v=l-urFyhYcm8&t=58s>

Refrein: Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.

Hij zal opkomen voor de misdeelden,
Hij zal de machten die ons dwingen
breken en binden, Hij zal leven,
onvergankelijk als de zon. *Refrein*

Zoals de dauw die de aarde drenkt,
zo zal Hij komen en in die dagen
zullen trouw en waarachtigheid bloeien,
zal er vrede in overvloed zijn. *Refrein*

Dan dragen de bergen schoven van vrede
en de heuvels een oogst van gerechtigheid,
een vloed van koren, golvende velden,
een stad rijst op uit een zee van groen. *Refrein*

Zijn naam is tot in eeuwigheid,
zolang de zon staat aan de hemel.
Zijn naam gaat rond over de aarde,
een woord van vrede van mens tot mens. *Refrein*

Welkom

In de beide lezingen van vandaag is een weduwe de hoofdpersoon.
In de Schrift zijn weduwen en wezen
het prototype van de zwakkeren in de samenleving.
Om te kunnen overleven zijn zij aangewezen
op de mildheid van medemensen.

Opmerkelijk is dat beide lezingen ons confronteren
met een weduwe die, vanuit haar armoede,
toch nog deelt met anderen.

Mensen zoals wij,
die kunnen geven vanuit onze overvloed,
kunnen van haar leren wat het verschil is
tussen 'iemand een aalmoes geven'
en 'echte solidariteit' met de noodlijdenden.

Laten we nu voor God erkennen
dat wij gemakshalve dat onderscheid dikwijls negeren.
Daarvoor willen wij Hem om ontferming bidden.

Vergevingsmoment (naar Ward Bruyninckx)

Er is de weg van kleine goedheid van mens tot mens:
geduld, luisterbereidheid, een lieve attentie.
Een weg die wij niet altijd gaan.
En zo maakten wij door onze tekorten
mensen minder gelukkig.

**Heer, wij vergeven aan elkaar;
vergeef Gij dan ook onze schuld.**

Er is de weg van de dagelijkse taak:
doen wat moet gedaan worden,
eerlijkheid in tijd en taak.
Een weg die wij niet altijd gaan.
En daardoor is er minder gerealiseerd
dan waarvoor op ons werd gerekend.

**Heer, wij vergeven aan elkaar;
vergeef Gij dan ook onze schuld.**

Er is de weg naar de grote wereld:
inzet voor maatschappij en Kerk,
voor de mens veraf of dichtbij.
De weg die wij niet volhouden.
En zo komt het
dat anderen zich dubbel hard moeten inzetten.

**Heer, wij vergeven aan elkaar;
vergeef Gij dan ook onze schuld.**

Lofzang

Eer aan God in de hoge:

eer aan de Zoon die in de wereld kwam,
eer aan de Vader die de oorsprong is,
eer aan de Geest: Hij maakt ons vrij.

Eer aan God in de hoge

en vrede op aarde:
zondaars vinden bij Hem genade,
zieken troost en geneest Hij,
armen brengt Hij zijn Blijde Boodschap.

Eer aan God in de hoge

en vrede op aarde
door liefde onder de mensen.
Liefde die de dood overwint,
de tranen wegwist uit onze ogen
en alles nieuw maakt. Amen.

Openingsgebed

God,
U die uw hart opent voor allen,
maak ook ons bereid
steeds het welzijn van de ander te behartigen.
Leg uw vrijgeevige liefde in ons neer,
opdat onze handen doen wat uw liefde hun zal zeggen.
Dat vragen we U door Jezus,
die met ons het leven wil delen. Amen.

Eerste lezing: Uit het eerste boek der Koningen (1Kon. 17, 10-16)

10 De profeet Elia vertrok naar Sarefat.
Toen hij bij de stadspoort kwam,
was daar een weduwe hout aan het sprokkelen.
Hij riep naar haar:
`Wees zo goed om voor mij in deze kruik een beetje water te halen;
ik zou graag wat drinken.`
11 Toen zij het ging halen riep hij haar na:
`Wees zo goed om ook een stuk brood mee te brengen.`
12 Zij antwoordde:
`Zowaar de Heer uw God leeft, ik heb geen brood meer;
alleen nog maar een handvol meel in de pot
en nog een beetje olie in de kruik.
Ik sprokkel nu wat hout en ga dadelijk naar huis
om voor mij en mijn zoon voor het laatst eten klaar te maken;
daarna wacht ons de dood.`
13 Elia antwoordde:
`Vrees niet, ga naar huis en doe wat u van plan bent,
maar maak van het meel en de olie eerst een broodje voor mij
en breng mij dat; voor uzelf en uw zoon kunt u daarna zorgen.`
14 Want, zo spreekt de Heer, de God van Israël,
de pot met meel raakt niet leeg en de kruik met olie raakt niet op
totdat de Heer het weer laat regenen.`
15 Toen ging zij weg en deed wat Elia gezegd had,
en elke dag hadden zij te eten, hij, zij en haar familie.
16 De pot met meel raakte niet leeg
en de kruik met olie raakte niet op,
volgens het woord dat de Heer gesproken had door Elia.

Tussenzang: Psalm 146 (145) 7, 8-9a, 9bc-10

refrein: De Heer zal ik loven mijn leven lang. Alleluia.

De Heer doet altijd zijn woord gestand,
verdrukten verschaft Hij recht.

De Heer geeft brood aan wie honger heeft,
gevangenen geeft Hij de vrijheid.

De ogen van de blinden opent de Heer,
gebrokenen richt Hij weer op.

De Heer bemint de rechtvaardigen,
de Heer behoedt de ontheemden.

De wensen van hen die Hem eren vervult Hij,
Hij hoort hun geroep en komt hen te hulp.

De Heer bewaart alwie Hem bemint,
maar ieder die kwaad doet verstoot Hij.

Tweede lezing: Uit de brief aan de Hebreëen (Hebr. 9, 24-28)

Broeders en zusters,
24 Christus is niet het heiligdom binnengegaan dat,
door mensenhanden gemaakt,
slechts een symbool is van het waarachtige heiligdom;
Hij is de hemel zelf binnengegaan om er nu,
voor onze zaak, bij God present te zijn.
25 Ook hoeft Hij zich daar niet telkens opnieuw te offeren,
terwijl de hogepriester jaar in jaar uit het allerheiligste binnengaat,
met bloed dat niet het zijne is.
26 Anders had Christus telkens opnieuw moeten lijden,
vanaf het begin van de wereld;
maar in feite is Hij slechts eenmaal verschenen,
op het hoogtepunt van de geschiedenis,
om door zijn offer de zonden weg te nemen.
27 Het is het lot van de mens eenmaal te sterven,
en daarna komt het oordeel;
28 zo is ook Christus eenmaal geofferd,
om de zonden van allen op zich te nemen;
de tweede maal zal Hij niet wegens de zonde verschijnen
maar om hen te redden die naar Hem uitzien.

Lied: Alles wat adem heeft (ZJ 583) – psalm 146

<https://www.youtube.com/watch?v=uwkujiyGcY0>

Alles wat adem heeft love de Here, zinge de lof van Israels God.
Zolang ik hier in het licht mag verkeren, roem ik zijn liefde en prijs mijn lot.
Die lijf en ziel geschapen heeft, worde geloofd door al wat leeft.
Halleluja, Halleluja.

Vorsten zijn mensen uit aarde geboren, zij keren eens tot aarde weer;
rijkdom en macht, het gaat alles verloren, niemand gedenkt hun daden meer.
Machtigen wank'len in hun waan, roepen wij dan de Here aan.
Halleluja, Halleluja.

Welgelukzalig is ieder te noemen, die Jakobs God als helper heeft!
Wat zou hem schaden, wie zou hem verdoemen, die dag aan dag met Christus leeft?
Wie met de Heer te rade gaat, die staat Hij bij met raad en daad.
Halleluja, Halleluja.

Hij is 't, die hemelen, zeeën en aarde, die al wat is tot aanzijn riep,
d' enige God die zijn macht openbaarde, Hem is gehoorzaam wat Hij schiep.
Hij, die het al heeft in zijn hand, houdt ook ons zwak geloof in stand.
Halleluja, Halleluja.

**O gij verdrukke, die onrecht moet lijden, Hij die u recht verschaft is hier!
Hong'rige, Hij wil u spijs bereiden, dorstige, zie de heilsrivier!
Zijt gij geboeid, Hij maakt u vrij; God schenkt genade velerlei.
Halleluja, Halleluja.**

Vreemdeling, die hier op aard' moet gedogen, dat u de haat der mensen treft,
Hij richt u op, als gij neer zijt gebogen en Hij buigt neer wie zich verheft.
Zijt gij in rouw, God is uw licht; Hij schenkt, o blinde, u 't gezicht.
Halleluja, Halleluja.

Roemt dan, gij mensen, en lofzingt tezamen, Hem die zo grote dingen doet.
Alles wat adem heeft roepe nu amen, zinge nu blijde: God is goed.
Love dan ieder die hem vreest, Vader en Zoon en Heil'ge Geest.
Halleluja, Halleluja.

Evangelie: (Mc. 12, 38-44)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Marcus

38 Bij zijn onderricht zei Jezus:
`Pas op voor de Schriftgeleerden,
die graag in plechtige gewaden rondlopen
en graag gegroet worden op het marktplein,
39 graag vooraan in de synagoge zitten,
en op de ereplaats bij het feestmaal.
40 Mensen die de huizen van de weduwen opeten
en voor de schijn lange gebeden opzeggen –
over hen zal een bijzonder streng vonnis geveld worden.'
41 Gezeten tegenover de offerkist,
bekeek Hij hoe de menigte kopergeld in de offerkist gooide.
Veel rijken gooiden er veel in.
42 Er kwam een arme weduwe,
die er twee muntjes in gooide, ter waarde van een quadrans.
43 Hij riep zijn leerlingen bij zich en zei tegen hen:
`Ik verzeker jullie,
die arme weduwe gooide meer in de offerkist dan alle anderen.
44 Want allen gooiden er iets in van hun overvloed,
maar zij gooide er van haar armoede alles in wat ze had,
heel haar levensonderhoud.

Overweging(en)

Zie je het gebeuren ? Jezus die op een muurtje aan de zijkant van het tempelplein zit, omringd door zijn vrienden. Een handvol mannen en vrouwen. Ze zijn hem gevolgd, al enkele jaren. Zó begeistertend kan Hij vertellen. Zó bevrijdend duidelijk maken waar het om te doen is in dit leven. Ze hangen aan zijn lippen. Maar Jezus vertelt niet alleen. Hij houdt er ook van intussen mensen te observeren in hun doen en laten; die honderden mensen die het tempelplein bezoeken, allen om een eigen reden, met een eigen verhaal, geschiedenis. Boeiend. "Heb je het gezien", vraagt Hij plots aan zijn vrienden. "Wat ?", vragen ze verwonderd. Wat heeft Hij nu weer opgemerkt dat ons ontgaan is, denken ze wellicht. Jezus verrast hen nog elke keer. Wat zouden ze hebben moeten zien, er is zoveel beweging op het tempelplein, zoveel drukte rond de kraampjes. Er zijn ook mensen die komen en gaan om geld in de offerblok te gooien. Er zijn er bij die dat doen met grote gebaren en veel zwier, je kunt er niet naast kijken. Maar de meesten geven heel gewoon, zonder veel ophef, de gewoonste zaak van de wereld, iets waar je niet bij nadenkt.

"Kijk 'n keer goed, heb je dat al gezien ?" Jezus wijst naar een arme weduwe die één centje in de offerkist legt, zo'n klein koperen rostje; iets van niets. Jezus heeft het gezien: die kleine gebogen vrouw die van haar armoede alles heeft gegeven wat zij had, haar hele inkomen.

Toch straf wat ze doet en waartoe de meest eenvoudige mens in staat is. Dàt zijn de mensen waar Jezus naar opkijkt: wie nog kan geven bijvoorbeeld van zijn eigen bijna niets...

Wat bezielt een vrouw in armoede om haar laatste centen weg te geven?

Kiest zij voor de dood, of toch voor 'leven' ? Je antwoord zegt veel over je manier van leven.

Er zijn ook nu nog van die 'helden', ongekend en dus onvolprezen: die doodgewone mensen die in 't stille weg veel méér doen dan gevraagd wordt. De man bijvoorbeeld die elke dag trouw zijn dement vrouwtje komt eten geven in 't rusthuis, al jaren, en zelfs bij andere bewoners ook nog een handje toesteeekt... De vrouw die stillekes bij haar zieke man komt zitten in het ziekenhuis, al maanden lang, geen dag gemist, een samen-zijn zonder woorden meestal, een woordeloos maar samen weten dat dat 'samen' er straks niet meer is...

Of die vader en moeder die vaak met de handen in het haar toch vol toewijding en vertrouwen blijven zorgen voor hun 'probleemkind'!

We kunnen er elk nog heel wat aanwijzen, waarschijnlijk, van die bijna onzichtbare onopvallende wezens die maken dat God echt gebeurt!

't Is niet waar mensen stoefen en opscheppen met al wat ze hebben, kunnen of doen, en op hun strepen staan, ellenbogen en lange armen gebruiken, en de eerste rij opeisen... daar gebeurt God niet! Nee... God gebeurt waar de weduwe hare laatste cent weggeeft. God gebeurt daar waar geduldig zorg gedragen wordt voor de demente partner, en in dat woordeloze samenzijn van de doodzieke man met zijn liefste... God gebeurt waar zonder berekening leven gebroken wordt en gedeeld.

En delen, geven is altijd vermenigvuldigen ook het leven want het wordt er mooier, dieper, vandaag zou men zeggen 'kwaliteitsvoller' door.

Wat bezielt een vrouw in armoede om brood te bakken voor een wildvreemde profeet (Elia in de eerste lezing) ? Kan zij er niet beter voor zorgen dat zij zelf eerst te eten heeft? Wat bezielt een vrouw in armoede om haar laatste centen weg te geven? Het antwoord is toch niet zo voor de hand liggend. Geeft te denken... mogen wij er 'het leven' in zien en God die zich laat zien. Wat zou Jezus daarvan gedacht hebben ? Wellicht dat Hij ontroerd en bewogen was door zoveel kleine, eerlijke schoonheid. Als ze dàt van mij onthouden, zie ik Hem denken, als ze zó naar mensen hebben leren kijken, dan ben ik al lang content. Als ik er straks níét meer ben om het hen te tonen, dan kan ik gerust zijn: ze wéten waar het op aan komt! Zij hebben mij door! Mij én mijn Vader!!

En hoe zit het met ons ?

Miguel Dehondt

In voorbereiding van dit woordje las ik een nieuwe benadering van het verhaal uit het evangelie maar het is evenzeer toepasselijk op de eerste lezing. Jezus heeft die weduwe opgemerkt in de tempel. In de zuilengalerij der vrouwen in de tempel, was er een hall die men de "schatkamer" noemde en waar er 13 offerblokken stonden. De tempelbezoekers staken er niet zelf hun gaven in, maar overhandigden deze aan de priester van dienst. Die stak ze in de offerblok voor wie ze bestemd waren en zei luidop wat het bedrag was en de bestemming. De les die Jezus in deze context aan zijn leerlingen en aan de toekomstige gemeenschap gaf, is duidelijk. De ware eredienst is de overgave aan God, de innerlijke houding waardoor men zich zonder voorbehoud aan God toevertrouwt. De weduwe echter moet wel veel moed gehad hebben om van haar armoede te geven. Haar hart is groot. Zij gelooft dat het goed is te geven met het hart en ze vertrouwt. Zoals de andere weduwe verlangt ze niets meer. Ze geeft zich over aan de goedheid en liefde van God. Kunnen ook wij met zo'n ingesteldheid van puurheid en totale zelfgave mensen tegemoet treden?

Jezus geeft ons geen moraliserende les. Het gaat hem niet over de tegenstelling tussen arm en rijk, over veel of weinig geven. Jezus heeft in het gebaar van die arme weduwe de houding van God zelf herkend tegenover ieder van ons. Hij vraagt zijn leerlingen om goed toe te kijken en daaruit te leren wie God is. De weduwe geeft twee penningen in de offerschaal gelegd, alles wat zij bezat, alles waarvan zij moest leven. God schenkt ons alles wat Hij bezit, Zijn vriendschap, Zijn liefde. En Jezus zelf heeft zich gegeven ten volle, helemaal voor ons. De parabel gaat ook niet over de kwantiteit van onze

vrijgevigheid maar over de kwaliteit van Gods vrijgevigheid en van ons antwoord daarop. Hebben wij vertrouwen in Gods voorzienigheid zoals de weduwe uit Sarepta? Zij aanbad een andere God maar ze geloofde de profeet, ze vertrouwde haar toe aan die liefdevolle God. Hij die er altijd zal zijn. Hoe bidden wij? Soms bidden wij tot God alsof hij een rijke is en ons veel kan geven: gezondheid, succes op het werk in relaties, ... Onze God geeft niet zoals een rijke, zegt Jezus, maar eerder zoals de weduwe. Hij biedt ons zijn dagelijkse vriendschap en liefde aan in de kleine gebaren van medeleven, betrokkenheid van medemensen. Misschien is het beter niet zoveel geld te hebben, maar wel enkele trouwe vrienden. Of een goed hart. En als je iets kunt weggeven en daarmee anderen blij kunt maken, dan voel je je ook gelukkig. Is dat niet de meest waardevolle schat en bron van de kracht om te leven en te werken?

Jezus heeft het ook over de Schriftgeleerden. Het enige ongelijk van de Schriftgeleerden, is te beminnen met maat. In hun liefde zonder risico's gebruiken zij God om 'mannen van God' te zijn, aan sociale en politieke actie te doen. En als ze bidden, dan moet God lang naar hen luisteren. Het is zo menselijk van te willen meetellen, erkend en gezien te worden. Maar laten we oppassen van dat 'schijnen' in een bepaald licht, we zouden beter gewoon en eenvoudig 'zijn'. Pas op voor de zelfingenomen geestelijke leiders. Paus Franciscus wijst er ons voortdurend op. We mogen niet zelfgenoegzaam zijn maar dienen, luisteren naar wie arm is, de hand reiken aan hen die in kwetsbare positie staan, een steun voor wie kwetsbaren nabij zijn opdat ze zouden volhouden. Zijn wij in staat de 'schijn' af te werpen en anders te gaan leven...vanuit dat vertrouwen dat we ontvangen wat we nodig hebben? Liefde geeft niet mild. Liefde geeft zichzelf. Jezus bezat niets, maar Hij had een groot hart en schonk zijn liefde aan iedereen. Daarom kwamen de mensen zo graag naar Hem toe. Vooral de armen en de kleinen. Omdat Jezus hen liet voelen dat ze waardevol waren in de ogen van God. Hiertoe zijn ook wij geroepen vandaag. Wij kunnen er alleen toe komen onszelf écht te geven vanuit de ervaring van dankbaarheid. Alleen een dankbaar hart is in staat te beminnen zonder maat.

(Ann Vanraes)

Brood genoeg

Waar tot het einde toe wordt gebroken,
waar mensen durven delen,
daar komt geen sterveling tekort,
daar is wel brood voor velen.

Als niemand aast op rijke buit
noch hamstert in zijn schuren,
dan hoeft geen mens in Noord of Zuid,
nog honger te verduren.

Als niemand meer met groot geweld
de aarde leeg wil roven,
dan blaakt het koren op het veld,
uitbundig zijn de schoven.

Dan zal de aarde, op haar tijd,
al zijn bewoners voeden.
Dan zullen mensen wijd en zijd
elkaars geluk behoeden.

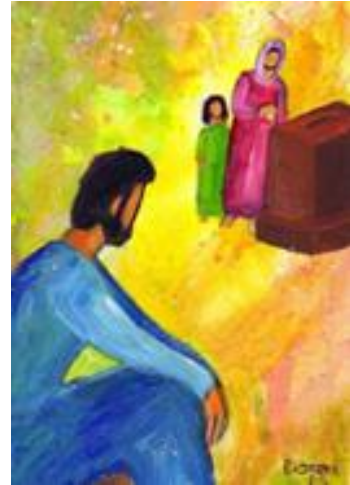
(naar Kees Pannekoek)

Twee weduwen, arm en berooid,
nauwelijks nog in staat
om voor zichzelf te zorgen:
zij geven wat ze hebben;
ze geven alles wat ze nodig hebben

om te kunnen blijven leven.
In woord en in daad worden ze beloond.
Hun delen is hun grote rijkdom.
Ze worden door God gezien,
omdat ze zijn Boodschap,
zonder opzien te baren,
met hart en ziel verstaan.

Ze leven nóg: deze mensen.
Midden onder ons zijn er ook,
die weten dat leven delen is.
Ze zoeken niet naar aanzien.
In alle eenvoud geven ze van hun brood,
van hun inspiratie en van hun geloven.
Ze laten zich nergens op voorstaan.
In alle eenvoud geven ze handen en voeten
aan de Blijde Boodschap.
Ze krijgen geen vermelding
in het Book of Records;
wél in het boek van het Leven. (naar Wim Holterman osfs)

Woorden van geloof

Ik geloof in God die onze Vader is.

Hij is de hartenklop van ons bestaan.
Hij heeft de wereld aan onze handen toevertrouwd.

Ik geloof in Jezus, Gods mensgeworden Zoon.

Hij heeft ons voorgeleefd wat liefde kan.
Hij blijft aanwezig in woord en brood tot Hij wederkomt.

Ik geloof in de Geest die ons tot liefde roept.

Hij schenkt ons aan elkaar als licht en troost.
Hij roept ons samen in de gemeenschap van de Kerk. Amen.

Voorbeden

Bidden we voor hen die, gescheiden van hun geliefde,
alleen hun weg moeten vinden in het leven:
weduwen, weduwnaars en wezen.
Mogen zij zich geborgen voelen in de nabijheid
van warme vriendenharten. Laat ons bidden...

Bidden we voor de armen van onze tijd,
en speciaal voor vluchtelingen, vreemdelingen,
verslaafden, daklozen. Laten wij naar middelen blijven zoeken
om hun menswaardige levenskansen te bieden. Laat ons bidden...

Bidden we ook voor onszelf. Dat wij geen meerwaarde zouden ontlennen
aan naam, titel of bezit.
Moge onze welvaart ons niet in bezit nemen maar ons tot zegen strekken.
Moge God ons hart verwarmen en ons omvormen van bezitters tot delers.
Laat ons bidden...

Lied: Ik zie de hemel opengaan (ZJ 751) – Jan van Opbergen

<https://www.youtube.com/watch?v=kPtAigYdLGI>

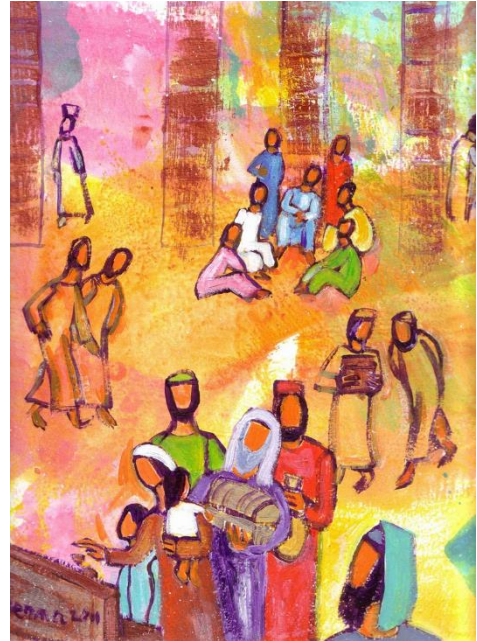
Ik zie de hemel opengaan
de aarde in het licht
van mensen die elkaar zien staan
Gods eigen aangezicht.

Ik zie de wereld omgekeerd
het laagste bovenaan
het ongeziene in het licht
uit niets groeit Gods bestaan.

Ik zie het lang beloofde land
waar alles wordt gedeeld
van grond en licht
van steen tot brood
wij zijn Gods evenbeeld.

Ik zie een stad van puur kristal
de leugens zijn voorbij
wij leven in doorzichtigheid
Gods waarheid leven wij.

Ik zie de aarde vol sjaloom
de on- geest weg geleefd.
Ontmaskerd staan wij voor elkaar
en zie:
de vrede leeft.

Gebed over de gaven

Heer, onze God,
in het voetspoor van Jezus
delen wij lief en leed met elkaar,
werken wij samen aan vrede en gerechtigheid.
Zegen het brood en de wijn
die vandaag in heel de Kerk
in het centrum van de gemeenschap worden geplaatst.
Moge dit samen vieren een aanzet zijn
om de kring van mensen steeds groter te maken,
waarbij niemand wordt uitgesloten. Amen.

Groot Dankgebed

Wij danken U, barmhartige God,
omdat U een God van mensen bent,
dat U onze God genoemd wil worden,
dat U ons kent bij onze namen,
en dat U de wereld in uw handen houdt.

Want daarom hebt U ons geschapen en geroepen in dit leven:
dat wij met U verbonden zouden zijn, wij, uw mensenvolk op aarde.

Gezegend bent U,
Schepper van al wat bestaat;
gezegend bent U,
die ons ruimte geeft en tijd van leven;
gezegend bent U om het licht in onze ogen
en om de lucht die wij ademen.

Wij danken U voor heel de schepping,
voor alle werken van uw handen,
voor alles wat U gedaan hebt in ons midden
door Jezus Christus, onze Heer.

Daarom huldigen wij uw naam,
Heer, onze God, en aanbidden U met de woorden: **Heilig, ...**

Wij hebben U nooit gezien, God,
maar wij mogen U wel ontmoeten
waar mensen van elkaar houden,
genade zijn voor elkaar en uw schepping eerbiedigen.

Wij hebben U nooit gezien, God,
maar U geeft Uzelf aan ons,
in een medemens, in een geliefde,
in een reisgezel, in een zieke,
in Jezus, de Dienaar van de wereld.

INSTELLINGSVERHAAL

Verkondigen wij de kern van ons geloof:
Heer, Jezus, wij verkondigen uw dood,
en belijden tot Gij wederkeert dat Gij verrezen zijt.

Om dit te herdenken
blijven wij het Brood breken voor elkaar,
zoals zovelen reeds voor ons deden.
Wij bidden voor de mensen
die een bijzondere plaats innemen in ons hart,
ook voor hen die van ons zijn heengegaan.
Laat uw mensen nooit verloren gaan,
bewaars hen in uw liefde,
schrijf hun namen in de palm van uw hand.

Zend uw Geest uit over uw Kerk.
Geef ons hoop, God.
Geef ons vrede omwille van Jezus Christus.
Met Hem en in Hem zijn wij uw mensen,
bent U onze Vader, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Onze Vader

Ons geloof is vaak te zwak om te geven en te ontvangen
zoals Jezus het ons leerde.
Daarom bidden wij tot God - met de woorden van zijn Zoon -
om kracht en bijstand:

Onze Vader...

Vergeef ons Heer, wanneer wij kronkelwegen gaan.
Neem ons in uw barmhartigheid bij de hand
en houd ons op de rechte weg.

Maak ons hart onrustig,
wanneer wij onze ogen sluiten
voor het onrecht dat mensen elkaar aandoen.
Geef ons rust en hoop,
wanneer wij opgesloten zitten in onszelf.
Omdat U ons nabij wilt zijn
mogen wij hoopvol wachten op de komst van Jezus Messias, uw Zoon.
Want van U is het Koninkrijk...

Vredeswens

Alleen de woorden die we samen vinden,
zijn verstaanbaar.
Alleen de weg die we samen gaan,
heeft een doel.
Alleen het doel dat we samen delen,
is bereikbaar.
Alleen de vrede die we samen maken,
wordt vrede wereldwijd.

En die vrede van de Heer zij altijd met U.
En geven wij elkaar een teken van die vrede.

Lam Gods

Communie

Lied: De laatsten worden de eersten (ZJ 589)

<https://www.youtube.com/watch?v=GdoZJYjkFGo>

De laatsten worden de eersten, wie knielde krijgt een troon,
de knechten mogen heersen, de dienaar heet een zoon.

O Heer, o eerstgeboren van allen uit de dood,
Gij zoekt wat is verloren, Gij maakt het leven groot.

Gij die als allerlaatste ter wereld wederkomt,
Gij wijst ons onze plaatsen wanneer de strijd verstomt.

Wie zelf zich hoog verheffen, die slaat zijn oordeel neer,
de bergen worden vereffend, de zee zwijgt voor de Heer.

Maar wie zich heeft gebogen voor wat Hij geboden heeft,
die zal Hij ook verhogen zo waar Hij eeuwig leeft.

De laatsten worden de eersten, wie knielde krijgt een troon,
wie slaaf was mag nu heersen, de vreemdeling wordt zoon.

Slotgebed

Als uw gasten zaten wij aan uw tafel, God.
Moge wij door dit samenzijn
wat eenvoudiger en bescheidener geworden zijn,
zodat Gij ons liefdevol kunt nakijken,
even liefdevol als Jezus de weduwe uit onze evangelietekst nakeek.
Moge wij openbloeien tot mensen die met hun hart naar anderen luisteren,
want door zulke mensen wordt uw Koninkrijk
zichtbaar en voelbaar in deze wereld.
Mocht het zo zijn. Amen.

Zegen

Dessertje:

Bid eens
voor de mensen
die zolang we weten
alleen zijn geweest...

Voor de mensen die mettertijd
alleen kwamen te staan,
alleen gekomen
door de dood,
of omdat een ander wegging...
Alleen door een handicap,
door ziekte of ouderdom...

Alleen...
Wie niet, vroeg of laat?

God,
moge we bij U
en bij elkaar geborgen zijn.

(naar Peer Verhoeven)

